

LUOMUS

Lintulaskennat tavoitteet, menetelmät ja sovellukset

Alexi Lehikoinen

Luonnontieteellinen keskusmuseo

aleksi.lehikoinen@helsinki.fi

Helsingin yliopisto 30.3.2031

Esitysrunko

- Kurssin ohjelma
- Ketkä tarvitsevat lintulaskentoja?
- Uhanalaisuusluokitus
- Linnut indikaattoreina

Kurssiohjelma (18:00-20:00)

- 30.3. Johdanto, talvilintulaskenta, vesilintulaskenta, saaristolintulaskenta
- 31.3. Linjalaskenta, pistelaskenta
- 7.4. Lintujen rengastus, pesäkortit, lintuatlas

Laskennat

- Kannankehityksien kannalta toistot tärkeitä
- Saman kohteen toistaminen eri vuosina
- Vuosien ei tarvitse olla peräkkäisiä
- Erillaisia (ja taseisia) laskentoja – löydä omasi!

Ketkä tarvitsevat lintulaskentoja?

- Neljä keskeistä toimijaryhmää:

1) Tutkijat

2) Ympäristöhallinto

3) Konsulttifirmat

4) Ympäristöjärjestöt

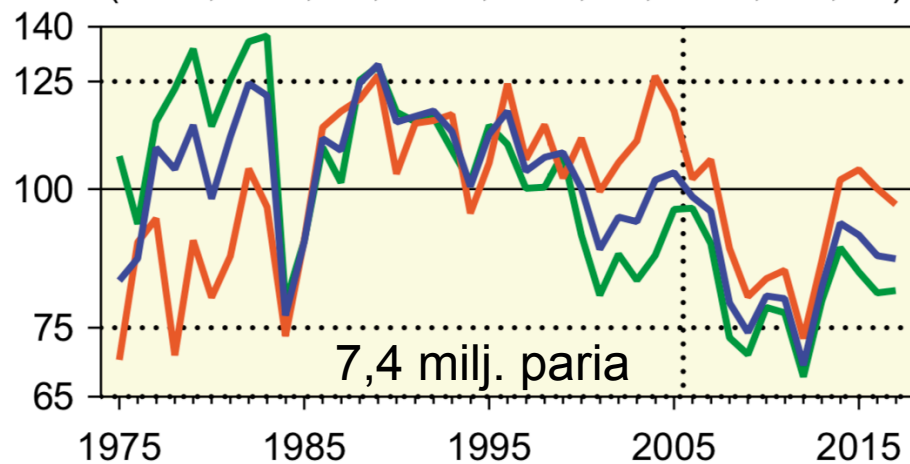
Yhteistyötä eri tahojen välillä

Tutkimus

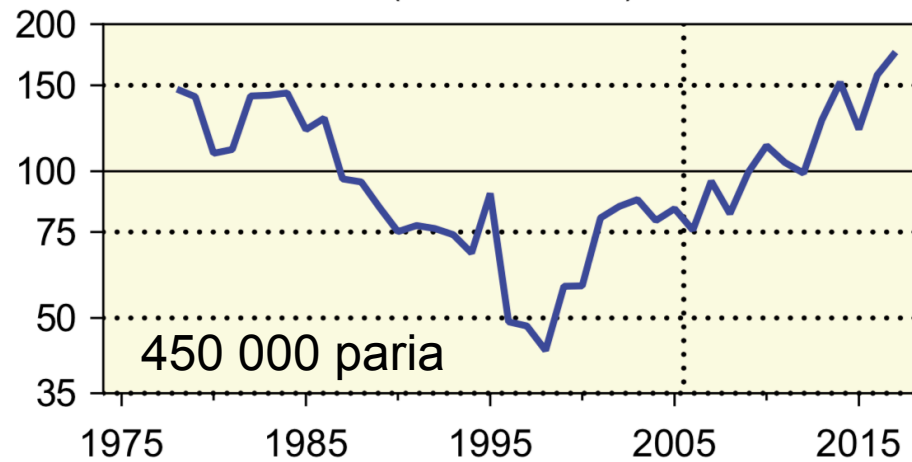
- Yliopistot, Luke, Syke ym.
- Levinneisyys, runsaus ja käyttäytyminen sekä näihin vaikuttavat tekijät
- Menetelmien kehittäminen
- Esim. Kevään aikaistuminen
⇒ Muutto ja pesintä aikaistuu
- Kannankehitystieto (linnustonseuranta)

Kuva: Jukka Koskelainen

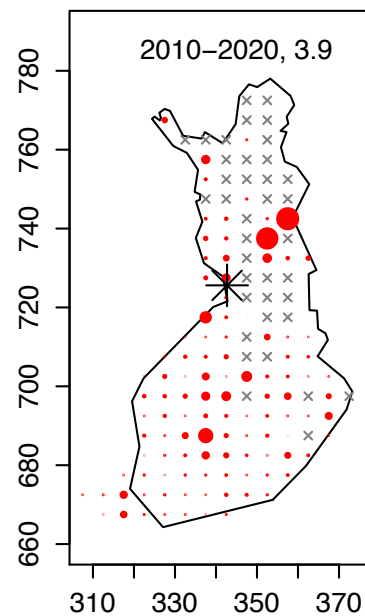
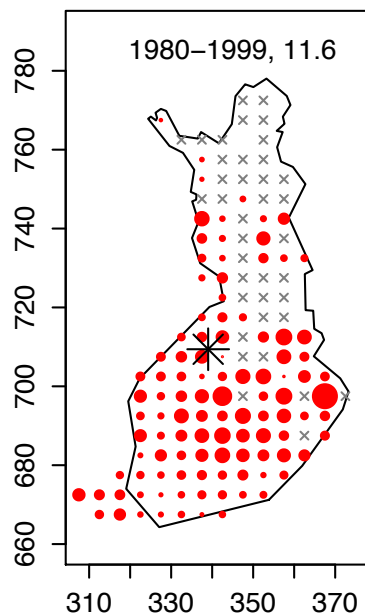
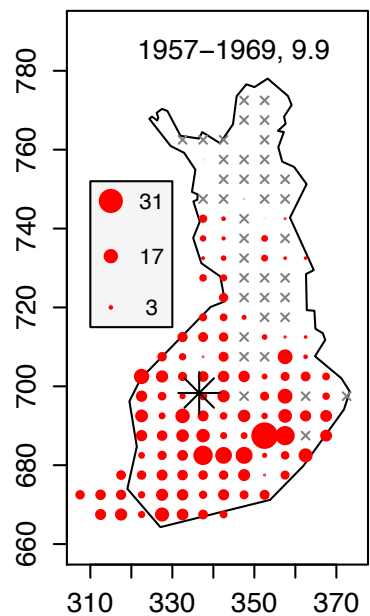
Pajulintu *Phylloscopus trochilus*
(6504, -0.6, ***; 3952, -1.1, ***; 2553, 0.2, ns)

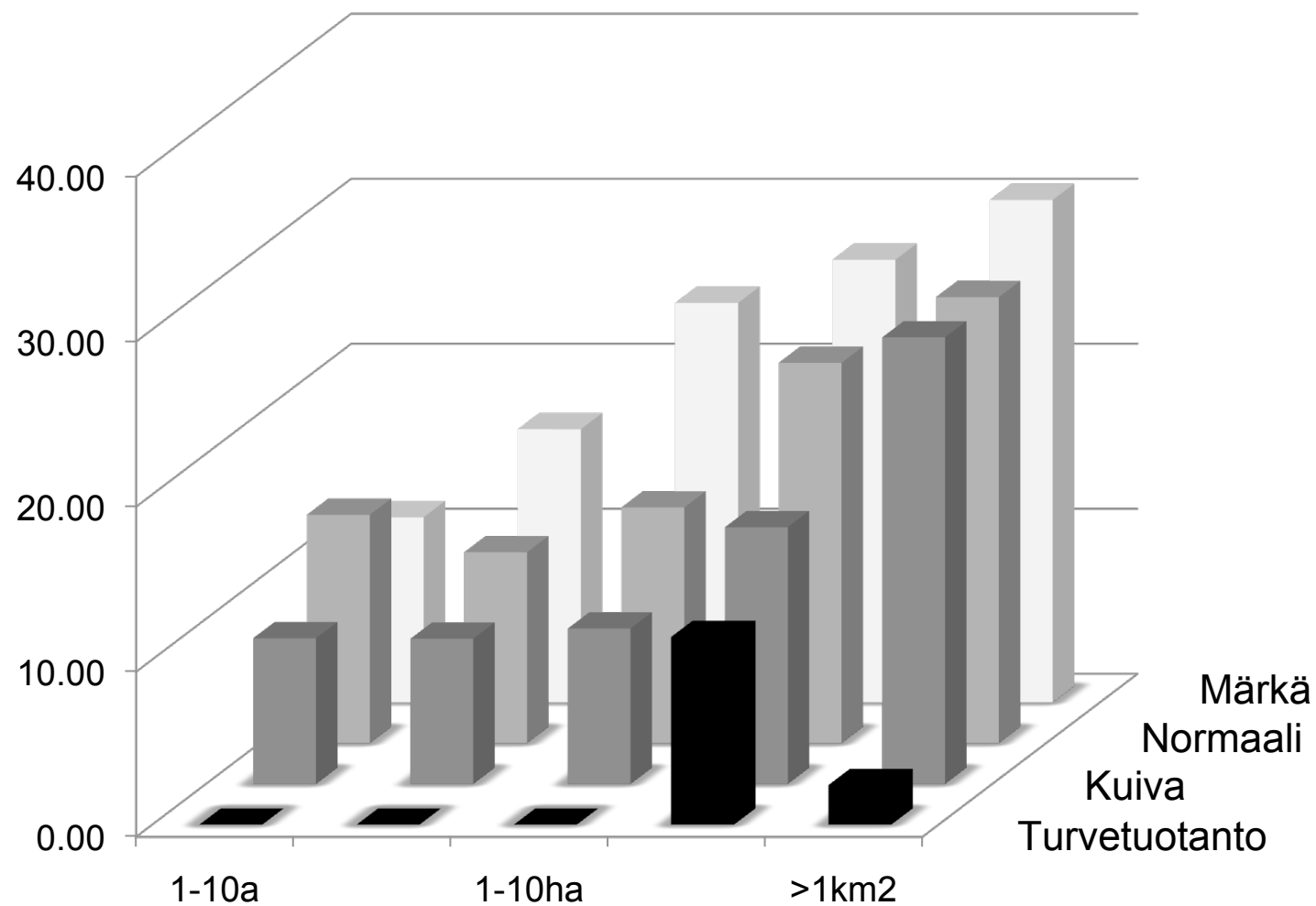
Tiltalti *Phylloscopus collybita*
(326, -0.1, ns)

Hömötiainen, talvilintulaskennat

Soiden kahlaajatiheyksiä suotyyppien ja koon perusteella

Tutkimus

- Yliopistot, Luke, Syke ym.
- Levinneisyys, runsaus ja käyttäytyminen sekä näihin vaikuttavat tekijät
- Menetelmien kehittäminen
- Kevään aikaistuminen
⇒ Muutto aikaistuu
- Kannankehitystieto (linnustonseuranta)
- Ympäristöhallinto hyödyntää tietoa

Kuva: Jukka Koskelainen

Ympäristöhallinto

- YM, MMM, SYKE, ELY-keskukset, Metsähallitus ym.
- Lintudirektiivin velvoitteet
- Uhanalaisuustarkastelu
- Ympäristöindikaattorit
- Rauhoitus- ja metsästysajat
- Hoitotoimenpiteet ja niiden seuranta
- Korvausjärjestelmä (maakotka)

Konsulttifirmat

- Hanke / Aluekohtaisia selvityksiä
- Esim. kaava- tai rakennushankkeet (YVA-menettely)
- Uhanalaisten ja direktiivilajien korostus
- Pesimä-, muutto- ja levähdysalueet
- Kunnat tärkeä tilaaja

Ympäristöjärjestöt

- Hallinnosta riippumattomia asiantuntijatahoja
- Mm. BirdLife Suomi, WWF, SLL
- Suojelun edistäminen tiedon avulla
- Tärkeät lintu/luontoalueet: IBA/ FINIBA/MAALI
- Harrastajat tuottavat valtaosan aineistosta

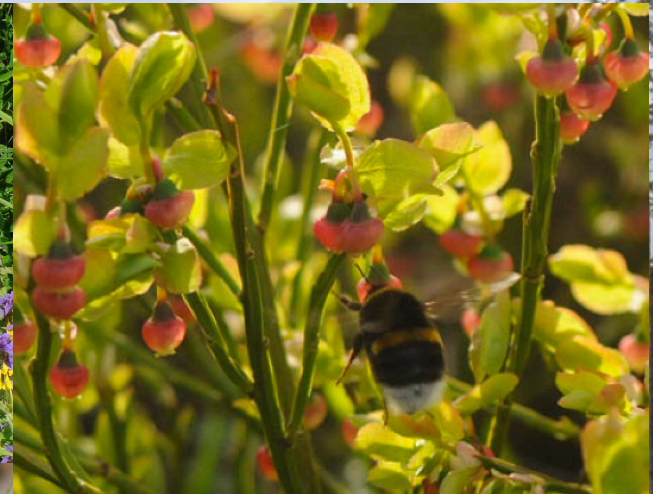
Uhanalaisuusluokitus

- Tehdään 5-10 vuoden välein
- Tuorein julkaistu tammikuussa 2019
- www.ymparisto.fi/punainenlista
- Luokitukset perustettava hyvään aineistoon
- Kriteerit: taantumisen tai pieni pesimäkanta
- Lintujen uhanalaisuustilanne parhaiten tunnettu kaikista eliöryhmistä

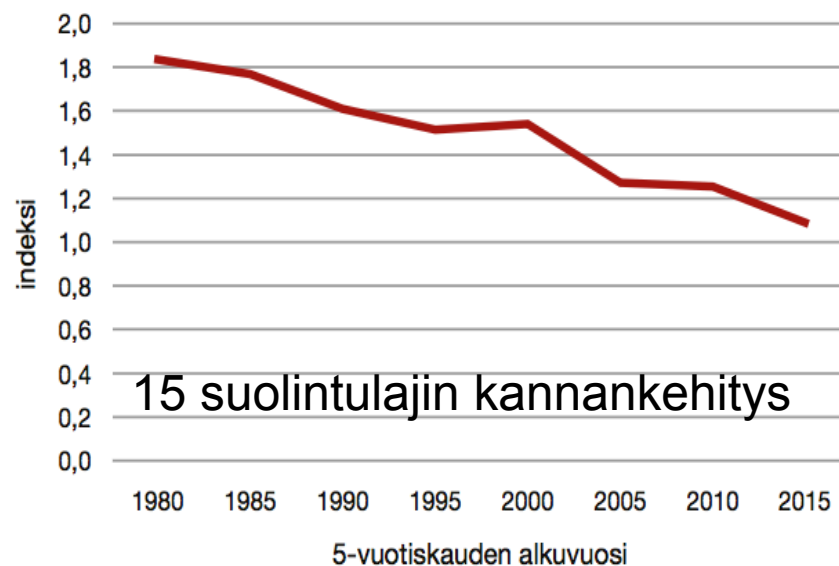

Linnut indikaattoreina

- Linnut reagoivat elinympäristön muutoksiin nopeasti
- ”Jos linnusto voi hyvin niin muukin lajisto voi”
- Elinympäristöjen indikaattorit
- www.luonnontila.fi

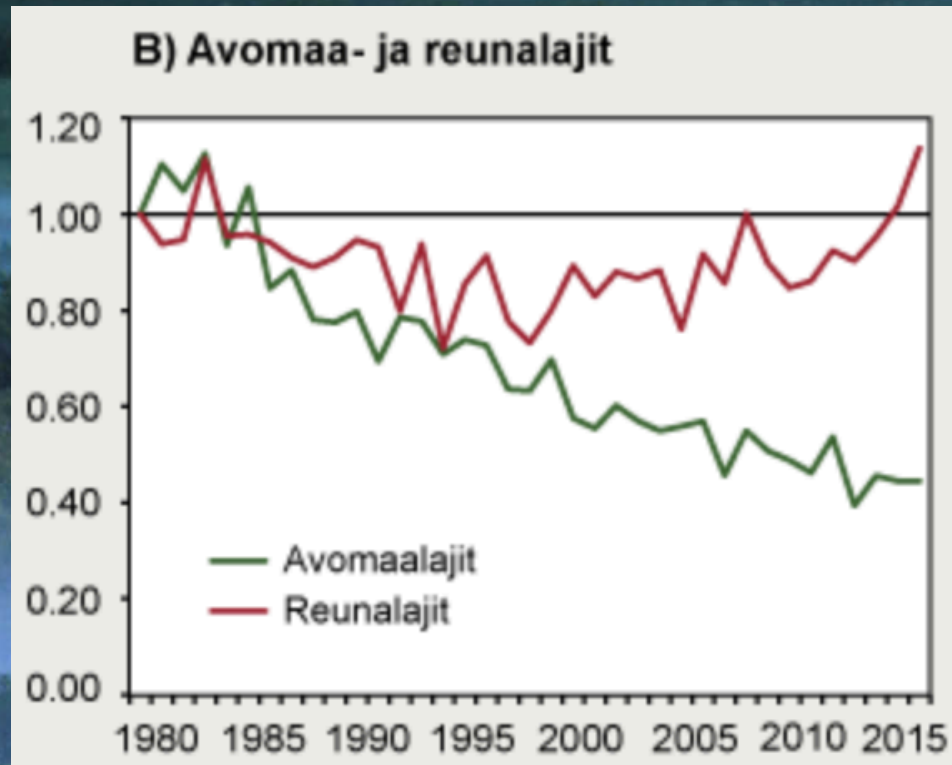
Linnut indikaattoreina

BirdLife Suomi (2021): Linnuston tila /
Aineisto: Luomus

- Soiden tila huolestuttava!

Linnut indikaattoreina

Yhteenveto

- Laaja ammattikunta hyödyntää lintulaskentoja
- Laskentatiedoilla yhteiskunnallista merkitystä
- Vapaaehtoisten harrastajien työpanos korvaamaton "citizen science"

LUOMUS

BirdLife
SUOMI • FINLAND

www.ebcc.info/pecbm.html

Linkkejä:

Kurssimateriaali:

[https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/
valtakunnallinen/
lintulaskentakurssi2021/](https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/valtakunnallinen/lintulaskentakurssi2021/)

Linnustonseuranta:

<http://www.luomus.fi/fi/linnustonseuranta>

Birdlife Suomi:

www.birdlife.fi/suojelu/seuranta

Ympäristöhallinto:

www.ymparisto.fi

www.luonnontila.fi

[http://bd.eionet.europa.eu/article12/
summary](http://bd.eionet.europa.eu/article12/summary)